

Financiële begroting

Hendrik-Ido-Ambacht

1. Inleiding

De financiële begroting bevat een nadere toelichting op de financiële positie van de gemeente. De toelichting begint met een uiteenzetting over de ontwikkeling van de financiële positie na vaststelling van de meerjarenbegroting 2021 en verder. Vervolgens komen een aantal specifieke financiële aspecten aan de orde, zoals het totaal van baten en lasten per programma, de incidentele baten en lasten, een samenvatting van nieuwe en/of geïntensiveerde exploitatiekosten, investeringen en de reservepositie.

NB In alle financiële tabellen zijn de bedragen afgerond op duizendtallen. Hierdoor kunnen in enkele eindtellingen afrondingsverschillen ontstaan. Dit heeft geen invloed op de daadwerkelijke cijfers.

2. Ontwikkeling financiële positie

Van Meerjarenbegroting 2021 naar Meerjarenbegroting 2022

Het financiële overzicht ziet er als volgt uit:

Tabel 1

- = Voordelig (*€1.000)	2022	2023	2024	2025
Saldo meerjarenbegroting 2021	-363	8	23	-268
Kadernota 2022-2025	497	428	423	930
Saldo na Kadernota	-251	165	254	77
Algemene uitkering	-353	-45	244	85
Jeugdmiddelen 1,3 miljard	-2.300	-1.435	-1.325	-1.175
SOJ nivo 1e burap 2021	438	348	325	295
DG&J	20	55	55	55
tekort ink. SDD	106	pm	pm	pm
Verhoging afvalstoffenheffing	-122	-122	-122	-122
Nieuwe verdeelsystematiek SDD		75	150	225
Stelpost toekomstige ombuigingen	1.500	750		
Groot onderhoud ponton etc	400			
Diversen	-41	-216	6	-90
Saldo begroting 2022-2025	-218	-154	-221	-83
Incidentele baten en lasten	-306	-289	-119	-177
Structureel en reëel resultaat	-524	-443	-340	-260

Toelichting

Algemene uitkering: Dit is de uitwerking van de meicirculaire 2021.

Jeugd 1,3 miljard: Het Rijk heeft voor 2022 1,3 miljard aan extra middelen jeugd toegekend. Voor de daaropvolgende jaren mag er van de provincie met 75% van de berekende (aflopende) extra structurele middelen rekening worden gehouden vooruitlopend op de definitieve besluitvorming door het nieuwe kabinet.

SOJ nivo 1e burap 2021: In onze begroting 2022 hebben wij voor de SOJ de volgende lijn aangehouden:

- voor 2022 het nivo van de 1e burap 2021 SOJ
- voor de jaren erna: een verlaging van de kosten t.o.v. die 1e burap in hetzelfde tempo die het Rijk vooralsnog heeft aangehouden voor de extra jeugdmiddelen. Concreet voor HIA bijdrage 2025 220.000 lager dan 2022.

DG&J: Aanpassing aan de laatste begroting 2022 van de DG&J.

Tekort ink. SDD: In de Kadernota 2022 was het tekort op de rijksmiddelen voor inkomensondersteuning nog niet verwerkt.

N.B. Conform de Kadernota 2022 wordt in onze begroting de zogenaamde groene lijn SDD gevolgd, d.w.z. 2% cumulatief onder de zog. reële raming. In absolute bedragen circa 8 ton in jaarschijf 2025.

Verhoging afvalstoffenheffing: De afvalstoffenheffing is niet kostendekkend, daarom wordt voorgesteld om vanaf 2022 de afvalstoffenheffing met 10 euro per huishouden extra te verhogen.

Nieuwe verdeelsystematiek SDD: Binnen de regio is een projectgroep bezig met de de nieuwe verdeelsleutels voor de kosten van de SDD. Dit voorstel komt in het 3e kwartaal in de Drechttraad. De cijfers zijn gebaseerd op de overeenstemming van de wethouders Financiën en Sociaal, incl. een ingroei termijn in 4 jaar.

Stelpost toekomstige ombuigingen: De herijking van het gemeentefonds laat een negatief scenario zien. Om in de toekomst voldoende tijd te hebben om voor ombuigingsvoorstellen en een ingroei termijn, stellen we voor hier in 2022 en 2023 geld voor te reserveren.

Groot onderhoud ponton etc: Het ponton van de waterbus heeft groot onderhoud nodig, dit wordt regionaal opgepakt. Daarnaast moet er onderhoud plaatsvinden aan de Ridderhal en Cascade.

Diversen: Diverse kleine aanpassingen.

Uitgangspunten

Tabel 2

	2022	2023	2024	2025
Woningprognose	12.651	12.853	12.995	13.380
Inwonerprognose	31.995	32.388	32.746	33.716
Prijsstijging	1,5%	0,0%	0,0%	0,0%
Subsidies	1,4%	0,0%	0,0%	0,0%
Loonstijging	1,3%	0,0%	0,0%	0,0%
Omslagrente	0,5%	0,5%	0,8%	0,8%
Kapitaallasten	Annuitair	Annuitair	Annuitair	Annuitair
Algemene uitkering (meicirculaire)	Lopende prijzen	Constante prijzen	Constante prijzen	Constante prijzen

Van realisatie 2020 naar begroting 2021 naar begroting 2022.

In navolgend overzicht worden aanmerkelijke verschillen tussen de begroting 2022 en de begroting 2021 en realisatie 2020 toegelicht. Een aanmerkelijk verschil is een verschil groter dan € 50.000 op taakveldniveau.

Tabel 3

		Realisatie Begroting Begroting Begroting Begroting				
		2020	2021	2022	2022 t.o.v. 2021	2022 t.o.v. 2020
(bedragen x € 1.000)		Tot en met kadernota		begroting realisatie		
PMA1	Sociaal, Welzijn en Eduactie	R 2020	B 2021	2022	2021	2020
Taakveld Lasten per taakveld						
4.2	Onderwijshuisvesting	1.311	1.352	1.180	-172	-131
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	1.754	1.661	1.728	67	-26
5.1	Sportbeleid en activering	1.174	1.240	1.236	-4	62
5.2	Sportaccommodaties	1.114	1.255	1.122	-133	8
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	1.027	1.135	1.038	-97	11
5.6	Media	525	546	556	10	31
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	437	819	470	-349	33
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	1.776	2.312	1.953	-359	177
6.2	Wijkteams	1.905	1.969	1.756	-213	-149
6.3	Inkomensregelingen	8.467	6.380	6.815	435	-1.652
6.4	Begeleide participatie	1.230	1.128	1.109	-19	-121
6.5	Arbeidsparticipatie	608	682	1.220	538	612
6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	366	571	437	-134	71
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	4.945	5.206	5.701	495	756
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	5.842	6.322	6.592	270	750
6.81	Geëscaleerde zorg 18+	-477	-396	-439	-43	38
6.82	Geëscaleerde zorg 18-	828	812	1.088	276	260
7.1	Volksgesondheid	1.754	1.731	1.814	83	60
Totaal lasten Sociaal, Welzijn en Eduactie		34.586	34.725	35.376	651	790
Taakveld Baten per taakveld						
4.2	Onderwijshuisvesting	-18	-18	-18	0	0
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	-519	-493	-494	-1	25
5.1	Sportbeleid en activering	-554	-581	-549	32	5
5.2	Sportaccommodaties	-230	-173	-175	-2	55
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	-686	-638	-647	-9	39
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	-23	-42	-42	0	-19
6.2	Wijkteams	-11	-86	-1	85	10
6.3	Inkomensregelingen	-7.081	-4.855	-5.190	-335	1.891
6.81	Geëscaleerde zorg 18+	-25	0	0	0	25
Totaal baten Sociaal, Welzijn en Eduactie		-9.147	-6.886	-7.116	-230	2.031
Geraamd totaal saldo van baten en lasten Sociaal, Welzijn en Eduactie		25.439	27.839	28.260	421	2.821

Tabel 3

(bedragen x € 1.000)		Realisatie	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
		2020	2021	2022	2022 t.o.v. 2021	2022 t.o.v. 2020
			Tot en met kadernota		begroting 2021	realisatie 2020
PMA2	Ruimtelijke ordening, economie en wonen	R 2020	B 2021	2022		
Taakveld Lasten per taakveld						
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	1.142	268	198	-70	-944
3.1	Economische ontwikkeling	415	453	398	-55	-17
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	2.580	20.418	10.039	-10.379	7.459
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	74	82	83	1	9
5.5	Cultureel erfgoed	9	16	16	0	7
7.4	Milieubeheer	1.131	1.324	790	-534	-341
8.1	Ruimtelijke ordening	315	428	383	-45	68
8.2	Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	30.330	22.183	18.852	-3.331	-11.478
8.3	Wonen en bouwen	1.348	1.119	1.124	5	-224
Totaal lasten Ruimtelijke ordening, economie en wonen		37.344	46.291	31.883	-14.408	-5.461
Taakveld Baten per taakveld						
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	-2.019	-133	-118	15	1.901
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-2.580	-17.930	-10.039	7.891	-7.459
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-40	-54	-55	-1	-15
7.4	Milieubeheer	-324	-231	0	231	324
8.1	Ruimtelijke ordening	-19	-23	-23	0	-4
8.2	Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	-30.120	-22.076	-18.788	3.288	11.332
8.3	Wonen en bouwen	-1.241	-685	-751	-66	490
Totaal baten Ruimtelijke ordening, economie en wonen		-36.343	-41.132	-29.774	11.358	6.569
Geraamd totaal saldo van baten en lasten Ruimtelijke ordening, economie en wonen		1.001	5.159	2.109	-3.050	1.108

Tabel 3

(bedragen x € 1.000)		Realisatie	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
		2020	2021	2022	2022 t.o.v. 2021	2022 t.o.v. 2020
			Tot en met kadernota		begroting 2021	realisatie 2020
PMA3	Buitenruimte	R 2020	B 2021	2022		
Taakveld Lasten per taakveld						
2.1	Verkeer en vervoer	3.589	3.875	3.961	86	372
2.5	Openbaar vervoer	123	143	480	337	357
5.73	Openbaar groen (prog 3)	2.673	2.878	2.903	25	230
7.2	Riolering	2.304	2.106	2.102	-4	-202
7.3	Afval	4.209	4.404	4.296	-108	87
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	522	608	571	-37	49
8.13	RO Vastgoedregistratie (prog 3)	185	189	192	3	7
Totaal lasten Buitenruimte		13.605	14.203	14.505	302	900
Taakveld Baten per taakveld						
2.1	Verkeer en vervoer	-289	-165	-167	-2	122
2.5	Openbaar vervoer	-4	0	0	0	4
7.2	Riolering	-2.826	-2.452	-2.519	-67	307
7.3	Afval	-4.052	-4.117	-4.433	-316	-381
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	-580	-641	-650	-9	-70
Totaal baten Buitenruimte		-7.751	-7.375	-7.769	-394	-18
Geraamd totaal saldo van baten en lasten Buitenruimte		5.854	6.828	6.736	-92	882

Tabel 3

(bedragen x € 1.000)		Realisatie Begroting Begroting Begroting Begroting				
		2020	2021	2022	2022 t.o.v. 2021	2022 t.o.v. 2020
			Tot en met kadernota		begroting 2021	realisatie 2020
PMA4	Veiligheid, dienstverlening, bestuur en middelen	R 2020	B 2021	2022		
Taakveld Lasten per taakveld						
0.1	Bestuur	1.986	2.094	2.214	120	228
0.10	Mutaties reserves	21.616	1.260	190	-1.070	-21.426
0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten	678	-193	218	411	-460
0.2	Burgerzaken	945	1.019	976	-43	31
0.4	Overhead	5.808	6.281	6.997	716	1.189
0.5	Treasury	4.409	-376	-15	361	-4.424
0.61	OZB woningen	51	49	50	1	-1
0.62	OZB niet-woningen	206	193	199	6	-7
0.64	Belastingen overig	12	12	12	0	0
0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	0	1.343	219	-1.124	219
0.8	Overige baten en lasten	137	409	1.640	1.231	1.503
0.9	Vennootschapsbelasting (VpB)	1	0	0	0	-1
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	2.056	2.023	2.052	29	-4
1.2	Openbare orde en veiligheid	522	447	450	3	-72
Totaal lasten Veiligheid, dienstverlening, bestuur en middele		38.427	14.561	15.202	641	-23.225
Taakveld Baten per taakveld						
0.1	Bestuur	-1	0	0	0	1
0.10	Mutaties reserves	-4.757	-6.345	-1.469	4.876	3.288
0.2	Burgerzaken	-298	-313	-299	14	-1
0.4	Overhead	-98	-24	-24	0	74
0.5	Treasury	-19.124	-183	-155	28	18.969
0.61	OZB woningen	-3.884	-3.941	-4.147	-206	-263
0.62	OZB niet-woningen	-1.541	-1.674	-1.639	35	-98
0.64	Belastingen overig	-721	-698	-195	503	526
0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	-40.321	-41.186	-44.308	-3.122	-3.987
0.8	Overige baten en lasten	44	0	-50	-50	-94
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	-4	0	0	0	4
1.2	Openbare orde en veiligheid	-17	-20	-20	0	-3
Totaal baten Veiligheid, dienstverlening, bestuur en middele		-70.722	-54.384	-52.306	2.078	18.416
Geraamd totaal saldo van baten en lasten Veiligheid, dienstverlening, bestuur en middelen		-32.295	-39.823	-37.104	2.719	-4.809

Toelichting: 1. Sociaal, Welzijn en Educatie

Verschil begroting 2022 t.o.v. begroting 2021:

Onderwijshuisvesting: De kapitaallasten zijn in 2022 € 176.000 lager begroot ten opzichte van 2021.
Onderwijsbeleid en leerlingenzaken: In 2022 zijn de toegerekende salarislasten hoger begroot dan in 2021.

Sportaccommodaties: In 2021 is een specifieke uitkering stimulering sport ontvangen. Het bedrag dat ten gunste van dit taakveld komt, bedraagt € 51.000 en staat zowel bij de inkomsten als de uitgaven begroot. Voor de kantplankvoorziening (planken die zorgen dat de rubberen korreltjes zich niet verplaatsen over het sportpark) en de randzaken van veld B vv IFC is in 2021 € 51.000 begroot. In 2021 staat de afboeking van de boekwaarde van de toplaag van veld 2 begroot van € 35.000. Omdat de sporthallen (Sophiahof en Ridderhof) en zwembad De Louwert in 2020 nog niet waren getaxeerd voor de WOZ-waarde, waren er in 2020 geen aanslagen ontvangen. Deze lasten (€ 57.000) staan daarom begroot in 2021.

Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie: In 2021 is een bedrag van € 98.000 begroot voor noodsteun aan stichting Cascade.

(Openlucht) recreatie: In 2021 staan bedragen begroot voor de aanpak van speelruimtes (€ 250.000), het vervangen van speeltoestellen (€ 47.000) en het renoveren van een speeltuintje aan de Steenbakkerstraat (€ 45.000).

Samenkracht en burgerparticipatie: In 2021 waren kosten begroot voor de pilot veranderopgave inburgering (€ 150.000) en de invoeringskosten van de Wet Inburgering € 60.000). In 2020 was voor het preventieplan een bedrag beschikbaar gesteld voor de acties 2020 en 2021. Voor de acties 2021 is een bedrag begroot van € 116.000.

Wijkteams: In 2020 was voor het preventieplan een bedrag beschikbaar gesteld voor de acties 2020 en 2021. Voor de acties 2021 is een bedrag begroot van € 174.000 waarvan een bedrag van € 86.000 wordt gedekt door een ontvangen subsidie koplopers cliëntondersteuning. Een verschil van € 42.000 wordt veroorzaakt door de bijdrage aan de jeugdteams.

Inkomensregelingen: De verschillen worden veroorzaakt door verschillen in de begroting van de SDD. Het betreft de inkomensondersteuning en uitvoeringstaken van de SDD voor inkomensregelingen. Vanuit het rijk krijgen we meer geld voor inkomensondersteuning.

Arbeidsparticipatie: De verschillen worden veroorzaakt door verschillen in de begroting van de SDD. Het betreft hier de kosten voor arbeidsparticipatie.

Maatwerkvoorzieningen (WMO): De verschillen worden veroorzaakt door verschillen in de begroting van de SDD. De extra bijdrage van € 150.000 voor 2021, zoals opgenomen in de Kadernota 2022 is nog niet verdeeld naar taakveld, maar volledig op dit taakveld opgenomen.

Maatwerkdienstverlening 18+: De verschillen worden veroorzaakt door verschillen in de begroting van de SDD. Dit betreft met name extra lasten voor WMO huishoudelijke hulp.

Maatwerkdienstverlening 18-: Het verschil wordt veroorzaakt door het verschil in de begroting van de Serviceorganisatie Jeugd.

Geëscaleerde zorg 18-: Het verschil wordt veroorzaakt door het verschil in de begroting van de Serviceorganisatie Jeugd.

Volksgesondheid: De verschillen worden veroorzaakt door verschillen in de begroting van de Dienst Gezondheid en Jeugd.

Vershil begroting 2022 t.o.v. realisatie 2020:

Onderwijshuisvesting: In 2020 waren kosten gemaakt (€ 31.000) voor de verhuizing van de Willem de Zwijgerschool naar Kruiswiel en is de boekwaarde van de Willem de Zwijgerschool afgeboekt naar lagere marktwaarde. Afgeboekt is een bedrag van € 135.000.

Sportbeleid en activering: In 2022 zijn de toegekende salarislasten € 47.000 hoger begroot dan in 2020 werkelijk is toegerekend.

Sportaccommodaties: In 2020 is voor het buitenbad van zwembad de Louwert totaal € 30.000 ontvangen aan schade-uitkeringen. Voor het onderhoud van sportpark Schildman is in 2020 een specifieke uitkering stimulering sport ontvangen van € 28.000.

Samenkracht en burgerparticipatie: Door corona waren in 2020 de kosten van inspecties kinderopvang (€ 25.000) en leefbaarheid (€ 20.000) lager. In 2020 waren de toegerekende salarislasten € 186.000 lager dan begroot in 2022 maar werd er op een openstaande vacature ingehuurd voor een bedrag van € 40.000.

Wijkteams: De kosten voor cliëntondersteuning, ondersteuning en waardering mantelzorgers en het Sociaal Wijkteam waren in 2020 totaal € 77.000 lager dan begroot in 2022. In 2020 zijn de lasten voor het Jeugdteam € 241.000 hoger dan begroot in 2022.

Inkomensregelingen: De verschillen worden veroorzaakt door verschillen in de begroting van de SDD. Het betreft de inkomensondersteuning en uitvoeringstaken van de SDD voor inkomensregelingen. In 2020 hebben we extra uitgaven en inkomsten van het rijk door de Tozo-regeling.

Begeleide participatie: De bijdrage aan Drechtwerk is in 2022 lager dan in 2020.

Arbeidsparticipatie: De verschillen worden veroorzaakt door verschillen in de begroting van de SDD. Het betreft hier de kosten voor arbeidsparticipatie.

Maatwerkvoorzieningen (WMO): De verschillen worden veroorzaakt door verschillen in de begroting van de SDD. Het betreft hier een hogere bijdrage voor WMO hulpmiddelen.

Maatwerkdienstverlening 18+: De verschillen worden veroorzaakt door verschillen in de begroting van de SDD. Dit betreft extra lasten voor WMO huishoudelijke hulp en de WMO Begeleiding en kortdurend verblijf.

Maatwerkdienstverlening 18-: Het verschil wordt veroorzaakt door het verschil in de begroting van de Serviceorganisatie Jeugd.

Geëscaleerde zorg 18-: Het verschil wordt veroorzaakt door het verschil in de begroting van de Serviceorganisatie Jeugd.

Volksgezondheid: De verschillen worden veroorzaakt door verschillen in de begroting van de Dienst Gezondheid en Jeugd. Als gevolg van een openstaande vacature is in 2020 voor een bedrag van 127.000 extern ingehuurd ten laste van dit taakveld.

Toelichting: 2. Ruimtelijke ordening, economie en wonen

Vershil begroting 2022 t.o.v. begroting 2021:

Beheer overige gebouwen en gronden: In 2021 waren uitgaven begroot voor aanvullende onderzoeken en het dichttimmeren van de voormalige Willem de Zwijgerschool (€ 33.000) en voor het project Margrietschool voor de aansluiting op het openbaar gebied (€ 20.000).

Economische ontwikkeling: In 2021 was € 50.000 begroot voor de oprichting van een ondernemersfonds.

Fysieke bedrijfsinfrastructuur: De bedragen bestaan uit de geraamde kosten en opbrengsten van de grondexploitaties Ambachtsezoom en Genieterrein-waterbusplein. Deze lasten en baten verschillen doordat de projecten in ontwikkeling zijn. De verschillen lopen binnen het programma budgettair neutraal. Voor de grondexploitatie Genieterrein-waterbusplein is in 2021 een voorzien verlies geraamd van € 2.487.349.

Milieubeheer: In 2021 zijn twee specifieke uitkeringen ontvangen voor de regeling reductie energiegebruik woningen (RREW) van € 210.700 en extern advies warmtetransitie (EAW) van €20.660. Deze bedragen staan zowel bij de inkomsten als de uitgaven begroot. In 2021 was een budget begroot van € 209.000 voor de uitvoering van het klimaatakkoord. De toegerekende salarislasten waren in 2021 € 88.000 hoger begroot dan in 2022.

Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen): De bedragen bestaan uit de geraamde kosten en opbrengsten van de grondexploitatie De Volgerlanden. Deze lasten en baten verschillen doordat het project in ontwikkeling is. De verschillen lopen binnen het programma budgettair neutraal.

Wonen en bouwen: Er zijn meer baten aan leges bouwvergunningen begroot in 2022 dan in 2021.

Vershil begroting 2022 t.o.v. realisatie 2020:

Beheer overige gebouwen en gronden: In 2020 zijn kosten gemaakt voor de gebiedsvisie Centrum (€ 124.000), voor de planvorming woningbouw Noordoever (€ 127.000) en voor de in 2019 verkochte gemeentewerf (€ 42.000). De boekwaarde van de strategische gronden Centrumgebied is in 2020 afgeboekt naar lagere marktwaarde. Afgeboekt is een bedrag van € 489.000. Daarnaast is in 2020 een perceel grond met bebouwing gelegen aan de Willem de Zwijgerstraat verkocht waarbij een boekwinst is gerealiseerd van € 1.731.000. In 2022 zijn meer uren begroot (€ 63.000) dan in 2020 is

toegerekend aan dit taakveld. Omdat de voormalige school aan de Margrietstraat volledig is afgeschreven zijn de begrote kapitaallasten in 2022 € 43.000 lager.

Fysieke bedrijfsinfrastructuur: De bedragen bestaan uit de geraamde kosten en opbrengsten van de grondexploitatie Ambachtsezoo. Deze lasten en baten verschillen doordat het project in ontwikkeling is. De verschillen lopen binnen het programma budgettair neutraal.

Milieubeheer: In 2020 is een specifieke uitkering regeling reductie energiegebruik (RRE) ontvangen van € 319.741. Dit bedrag staat zowel bij de inkomsten als de uitgaven begroot.

Ruimtelijke ordening: In 2020 zijn aan dit taakveld minder salarislasten toegerekend (€ 74.000). De bijdrage aan de Landschapstafel is in 2022 € 11.000 lager begroot.

Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen): De bedragen bestaan uit de geraamde kosten en opbrengsten van de grondexploitatie De Volgerlanden. Deze lasten en baten verschillen doordat het project in ontwikkeling is. De verschillen lopen binnen het programma budgettair neutraal.

Wonen en bouwen: In 2020 zijn er meer uren toegerekend dan in 2022. In 2020 zijn er meer omvangrijke projecten aangevraagd dan wat er begroot is in 2022.

Toelichting: 3. Buitenruimte

Verschil begroting 2022 t.o.v. begroting 2021:

Verkeer en vervoer: Er is een prijsindexatie doorgevoerd in 2022 om de gestegen kosten te dekken. In 2021 hebben we echter € 21.000 geraamd wat niet terug komt in 2022 voor innovatief vervoer over water. In 2022 hebben we hogere begrote totale afschrijvingslasten voornamelijk omdat we dan starten met afschrijven over de grote vervangingsinvestering van armaturen.

Openbaar vervoer: In 2022 wordt er groot onderhoud gepleegd plus constructieve aanpassing van de ponton van de waterbus.

Riolering: De baten in 2022 zijn hoger vanwege het toepassen van een prijsindex en areaaluitbreiding.

Afval: De lasten zijn verhoogd met de prijsindexatie. Daarentegen vallen meer dan € 200.000 aan lasten weg in 2022 doordat een grote investering van ondergrondse kliko systemen volledig afgeschreven is eind 2021.

We hebben extra baten geraamd bij de afvalstoffenheffing door het toepassen van een prijsindex en areaaluitbreiding en vanwege het trapsgewijs doorberekenen van de afvalstoffenbelasting in de heffing. Dat wil zeggen in 2021 voor een derde, in 2022 voor twee derde en vanaf 2023 volledig. Vanaf 2022 wordt de afvalstoffenheffing met 10 euro per huishouden verhoogd.

Verschil begroting 2022 t.o.v. realisatie 2020:

Verkeer en vervoer: Door de zachte winter in 2020 hebben we minder kosten gemaakt dan dat er in 2022 begroot staan voor gladheidsbestrijding. Verder zijn in 2020 projecten van groot onderhoud wegen en kunstwerken doorgeschoven naar 2021 waardoor er in 2020 minder kosten zijn gemaakt dan dat er nu geraamd staan voor 2022. Daarnaast zijn de lasten van de kwartaalfactuur van HVC in 2022 anders verdeeld over de taakvelden in 2020. Dit is een neutrale wijziging maar zorgt wel bij taakvelden onderling voor een verschil.

In 2020 zijn er door de nutsbedrijven meer kabels en leidingen door onze wegen aangelegd dan we begroten in 2022. Door opzegging van reclamecontracten begroten we minder inkomsten dan in 2020. Daarnaast hadden we in 2020 incidentele inkomsten van schadevergoedingen.

Openbaar vervoer: In 2022 wordt er groot onderhoud gepleegd plus constructieve aanpassing van de ponton van de waterbus.

Openbaar groen: In 2020 hebben we een eindafrekening gehad op het bestek van het onderhoud aan de watergangen van de afgelopen jaren waardoor we in 2020 hogere lasten hadden dan dat er in 2022 geraamd staan. In 2020 zijn er kosten geweest voor het aanleggen van het Landje, deze kosten

komen niet terug in 2022. In 2020 zijn er meer kosten gemaakt dan er geraamd staan in 2022. Baggeren betreft een cyclus en in 2022 wordt er een groter deel areaal gebaggerd dan in 2020. Hierdoor is ook de bijdrage van riolering aan baggeren hoger. In 2022 zijn er extra lasten begroot voor het nieuwe bestek van groen wat is ingegaan in 2021.

Riolering: We hebben in 2020 meer kosten gemaakt voor de rioolaansluitingen omdat we meer rioolaansluitingen hebben gerealiseerd. Hier staan inkomsten van rioolaansluitingen tegenover. We hebben in 2020 meer aan mutaties voorziening riolering dan begroot in 2022. Dit heeft ermee te maken dat we precariobaten niet in de voorziening mogen verantwoorden maar moeten verantwoorden in een nieuw aangemaakte reserve riolering. Zoals bij openbaar groen aangegeven is de bijdrage van riolering aan baggeren in 2022 hoger omdat er meer kosten geraamd staan.

Daarnaast staan er voor 2022 meer salariskosten en kapitaallasten geraamd dan werkelijk in 2020. De hogere kapitaallasten in 2022 worden veroorzaakt door investeringen vanuit het GRP. De baten in 2022 zijn hoger begroot dan werkelijk in 2020 ontvangen vanwege het toepassen van een prijsindex en areaaluitbreiding.

Afval: De lasten in 2022 zijn hoger vanwege het toepassen van een prijsindex en areaaluitbreiding. Daarnaast hebben we in 2020 eenmalig vergoedingen vanuit het afvalfonds ontvangen over voorgaande jaren waardoor de kosten toen lager waren. Er vallen meer dan € 200.000 aan lasten weg in 2022 doordat een grote investering van ondergrondse kliko systemen volledig afgeschreven is. In 2020 hebben we meer kosten gemaakt voor zwerfvuil, hier stond een subsidie tegenover. Beide staan niet geraamd voor 2020. We hebben extra baten geraamd bij de afvalstoffenheffing door het toepassen van een prijsindex en areaaluitbreiding en vanwege het trapsgewijs doorberekenen van de afvalstoffenbelasting in de heffing. Dat wil zeggen in 2021 voor een derde, in 2022 voor twee derde en vanaf 2023 volledig. Vanaf 2022 wordt de afvalstoffenheffing met 10 euro per huishouden verhoogd.

Begraafplaatsen en crematoria: In 2020 heeft het uitvaartcentrum minder opbrengsten door de toen opgelegde corona-restricties. Daarnaast zijn de baten in 2022 zijn hoger vanwege het toepassen van een prijsindex.

Toelichting: 4. Veiligheid, dienstverlening, bestuur en middelen

Verschil begroting 2022 tov begroting 2021

Bestuur: In verband met de gemeenteraadverkiezingen is er in 2022 € 20.000 extra beschikbaar voor ondersteuning raad en commissies.

Tijdens de laatste aandeelhoudersvergadering van de VNG is besloten om de bijdrage voor projecten van de VNG te verhogen. De bijdrage op dit taakveld aan Bureau Drechtsteden en de groeiagenda is hoger. De overige verschillen zijn een gevolg van de indexering van lonen en prijzen.

Mutaties reserves en voorzieningen: De stelpost precario, die is ingezet in de bestemmingsreserve riolering van € 400.000 is in 2021 voor het laatst. In 2022 kan er geen precario meer worden geïnd. In 2021 is bij de Kadernota besloten een bedrag van € 300.000 te storten in de bestemmingsreserve organisatie ontwikkeling. In de algemene reserve is in 2021 het saldo van de jaarrekening 2020 gestort. Voor de verliesvoorziening van de Volgerlanden en het waterbusplein is een bedrag uit de algemene reserve projecten en de algemene reserve projecten onttrokken. In tabel 5 staat een uitsplitsing van de diverse stortingen en onttrekkingen.

Overhead: Op dit taakveld worden alle kosten die niet direct aan een project toe te rekenen zijn verantwoord. In 2021 is bij de Kadernota besloten om de formatie uit te breiden. In 2022 worden er minder loon- en overheadkosten toegerekend aan grexen.

Treasury: In 2021 hebben we zo'n € 71.000 euro meer rentekosten met betrekking tot grex'en ten opzichte van 2022. We hebben minder rentelasten Het omslagpercentage is gedaald van 0,8 naar 0,5. Derhalve zijn er minder rentelasten op investering in 2022.

OZB woningen: De inkomsten zijn toegenomen door de stijging van het aantal woningen.

Belastingen overig: In 2021 is er nog precario geheven. Vanaf 2022 is dit niet meer mogelijk.

Algemene uitkering: De uitkomsten van de circulaire verschillen per jaar. De uitkomsten van de meicirculaire zijn hier meerjarig verwerkt. In 2021 hebben we extra coronamiddelen ontvangen, deze staan als uitgaven geraamd op een stelpost.

Overige baten en lasten: De stelpost Toekomstige Onvoorziene Ontwikkelingen is in 2021 nog voor een deel beschikbaar. In 2022 is er een nieuwe stelpost toekomstige ombuigingen van € 1,5 miljoen opgenomen. Een incidentele bijdrage aan de pensioenfonds politieke ambtsdragers zorgt in 2021 voor een hogere bijdrage dan in 2022. In 2022 wordt het pensioen van een voormalig wethouder gedekt uit een voorziening.

Verschil begroting 2022 t.o.v. realisatie 2020:

Bestuur: In verband met de gemeenteraadverkiezingen is er in 2022 € 20.000 extra beschikbaar voor ondersteuning raad en commissies. Tijdens de laatste aandeelhoudersvergadering van de VNG is besloten om de bijdrage voor projecten van de VNG

te verhogen. De bijdrage op dit taakveld aan Bureau Drechtsteden en de groeiagenda is hoger. De overige verschillen zijn een gevolg van de indexering van lonen en prijzen. Door de corona waren de representatiekosten in 2020 in werkelijkheid veel lager. De bijdrage op dit taakveld aan bureau Drechtsteden en de groeiagenda is in 2022 hoger.

Mutaties reserves: In 2020 zijn er veel stortingen en onttrekkingen geweest. Het grootste verschil wordt veroorzaakt door de storting van Eneco gelden in de reserve strategische investeringen en algemene reserve Eneco. In tabel 5 staat een uitsplitsing van de diverse stortingen en onttrekkingen.

Overhead: Op dit taakveld worden alle kosten die niet direct aan een project toe te rekenen zijn verantwoord. In 2021 is bij de Kadernota besloten om de formatie uit te breiden. In 2022 is er een extra bijdrage aan het SCD in verband met ICT-verandert. In 2022 worden er minder loon- en overheadkosten toegerekend aan grexen.

Treasury: In 2020 hebben we leningen versneld afgelost, deze kosten komen niet terug in 2022. Door de lage rente is er een 2020 groot rentevoordeel voor de kapitaallasten van onze investeringen.

OZB woningen: De inkomsten zijn toegenomen door de stijging van het aantal woningen en door het toepassen van een prijsindex.

OZB niet-woningen: De baten in 2022 zijn hoger begroot dan werkelijk in 2020 ontvangen vanwege het toepassen van een prijsindex en omdat er minder OZB gebruikersheffing was ontvangen in 2020 door leegstand.

Belastingen overig: In 2020 is er nog precario geheven. Vanaf 2022 is dit niet meer mogelijk.

Algemene uitkering: De uitkomsten van de circulaire verschillen per jaar. De uitkomsten van de meicirculaire zijn hier meerjarig verwerkt.

Overige baten en lasten: In 2022 is er een nieuwe stelpost toekomstige ombuigingen van € 1,5 miljoen opgenomen. Een incidentele bijdrage aan de pensioenfonds politieke ambtsdragers zorgt in 2020 voor een hogere bijdrage dan in 2022. In 2022 wordt het pensioen van een voormalig wethouder gedekt uit een voorziening.

Openbare orde en veiligheid: Door corona is er in 2020 extra inzet van handhaving geweest.

3. Financiële aspecten

Overzicht baten en lastenprogramma's

De volgende tabel toont meerjarig de totale lasten en baten uitgesplitst naar de programma's. In tabel 4 worden de baten en lasten gepresenteerd exclusief de toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves, dit leidt tot het geraamde resultaat van baten en lasten.

Ook worden de totale mutaties met de reserves getoond, en dat leidt tot het geraamde resultaat. In de daarop volgende tabel 5 zijn de toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves uitgesplitst per reserve.

Tabel 4 - Baten en lasten op programma

Programmaplan MJB 2022-2025 (Bedragen x € 1.000)	R 2020	B 2021	2022	2023	2024	2025
1. Sociaal, Welzijn en Educatie						
Lasten	34.586	34.725	35.376	35.682	36.339	36.982
Baten	-9.147	-6.886	-7.116	-7.242	-7.242	-7.369
Saldo	25.439	27.839	28.260	28.440	29.097	29.613
2. Ruimtelijke ordening, economie en wonen						
Lasten	37.344	46.291	31.883	24.891	17.546	15.320
Baten	-36.343	-41.132	-29.774	-22.767	-15.452	-13.255
Saldo	1.001	5.159	2.109	2.124	2.094	2.065
3. Buitenruimte						
Lasten	13.605	14.203	14.505	13.492	13.650	13.814
Baten	-7.751	-7.375	-7.769	-7.918	-7.915	-8.096
Saldo	5.854	6.828	6.736	5.574	5.735	5.718
4. Veiligheid, dienstverlening, bestuur en middelen						
Lasten	5.509	5.583	5.692	5.689	5.800	5.979
Baten	-320	-333	-319	-314	-520	-520
Saldo	5.189	5.250	5.373	5.375	5.280	5.459
A. Totaal raming programma's						
Lasten	91.044	100.802	87.456	79.754	73.335	72.095
Baten	-53.561	-55.726	-44.978	-38.241	-31.129	-29.240
Saldo	37.483	45.076	42.478	41.513	42.206	42.855
Algemene dekkingsmiddelen						
Lasten	4.815	1.605	2.080	1.331	368	413
Baten	-65.547	-47.682	-50.494	-49.499	-49.291	-50.013
Saldo	-60.732	-46.077	-48.414	-48.168	-48.923	-49.600
Overhead						
Lasten	5.808	6.281	6.997	6.667	6.582	6.563
Baten	-98	-24	-24	-24	-24	-24
Saldo	5.710	6.257	6.973	6.643	6.558	6.539
Vennootschapsbelasting (VpB)						
Lasten	1	0	0	0	0	0
Baten						
Saldo	1	0	0	0	0	0
Bedrag onvoorzien						
Lasten	0	25	25	25	25	25
Baten						
Saldo	0	25	25	25	25	25
B. Totaal raming						
Lasten	10.624	7.911	9.102	8.023	6.975	7.001
Baten	-65.645	-47.706	-50.518	-49.523	-49.315	-50.037
Saldo	-55.021	-39.795	-41.416	-41.500	-42.340	-43.036
C. Geraamd saldo van baten en lasten, volgend uit de onderdelen A en B						
Lasten	101.668	108.713	96.558	87.777	80.310	79.096
Baten	-119.206	-103.432	-95.496	-87.764	-80.444	-79.277
Saldo	-17.538	5.281	1.062	13	-134	-181

Programmaplan MJB 2022-2025 (Bedragen x € 1.000)		R 2020	B 2021	2022	2023	2024	2025
D.	Beoogde toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves						
	Totaal toevoegingen	21.616	1.260	190	245	112	240
	Totaal onttrekkingen	-4.757	-6.345	-1.469	-409	-197	-140
	Per saldo	16.859	-5.085	-1.279	-164	-85	100
E.	Geraamd resultaat, volgend uit de onderdelen C en D						
	Lasten	123.284	109.973	96.748	88.022	80.422	79.336
	Baten	-123.963	-109.777	-96.965	-88.173	-80.641	-79.417
	Saldo (+ is nadelig resultaat)	-679	196	-217	-151	-219	-81

Tabel 5 - Uitsplitsing mutaties op de reserves

Programmaplan MJB 2021-2024 (Bedragen x € 1.000)		R 2020	B 2021	2022	2023	2024	2025
D.	Beoogde toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves						
	Algemene reserve	3.289	395	33	14	0	0
	Te bestemmen resultaat voorgaand dienstjaar	1.604					
	Verkoop opbrengst Eneco	7.500	0	0	0	0	0
	Reserve Grondbedrijf algemeen	1.611	0	0	0	0	0
	Algemene reserve Projecten	0	54	46	41	0	0
	Reserve kapitaallasten invest MN Antoniuslaan	0	0	0	0	0	0
	Reserve kapitaallasten invest MN Noordeinde-N915	6	0	0	0	0	0
	Reserve kapitaallasten invest MN Waterbusplein	650	0	0	0	0	0
	Reserve strategische investeringen	6.500	0	0	0	0	0
	Reserve effecten nalatenschap	0	0	0	0	0	0
	Reserve Sociaal Domein	15	0	0	0	0	0
	Tijdelijke bestemmingsreserve omgevingswet	1	0	0	0	0	0
	Reserve boekwaarde zwembad de Louwert	0	0	0	0	0	0
	Tijd.bestemm.reserve groen	850	0	0	0	0	0
	Tijd.bestemm.reserve scholenbouw fase 1	74	0	0	0	0	0
	Reserve groot onderhoud zwembad	111	111	111	111	111	111
	Best.reserve beheerskosten startersleningen	0	0	0	0	0	0
	Onderhoudsreserve MOP openbare gebouwen	27	0	0	0	0	0
	Friciekosten regionale samenwerking	0	0	0	0	0	0
	Bestemm.reserve lokale demografische groei	19	0	0	0	0	0
	Bestemmingsreserve Waalhof	6	0	0	0	0	0
	Bestemmingsreserve duurzaamheid	0	0	0	0	0	0
	Bestemmingsreserve Grotenoord Veerweg	0	0	0	0	0	0
	Bestemmingsreserve riolering	600	400	0	0	0	0
	Reserve Organisatieontwikkeling	0	300	0	0	0	0
	Egalisatiereserve begraafplaatsen	0	0	0	0	0	0
	Egalisatiereserve wegbeheer	275	0	0	0	0	0
	Egalisatiereserve onderhoud openbare verlichting	0	0	0	0	0	0
	Egalisatiereserve baggeren	82	0	0	80	1	129
	Reserve Bovenwijkse voorzieningen	0	0	0	0	0	0
	Totaal toevoegingen	23.220	1.260	190	246	112	240
	Algemene reserve	-1.982	-1.690	-276	0	0	0
	Verkoop opbrengst Eneco	0	0	0	0	0	0
	Reserve Grondbedrijf algemeen	-278	-947	0	0	-39	0
	Algemene reserve Projecten	-650	-1.479	-46	-41	0	0
	Reserve kapitaallasten invest MN Antoniuslaan	-148	-54	-55	-56	-58	-59
	Reserve kapitaallasten invest MN Noordeinde-N915	-17	-17	-18	-18	-18	-19

Programmaplan MJB 2022-2025 (Bedragen x € 1.000)	R 2020	B 2021	2022	2023	2024	2025
Reserve kapitaallasten invest MN Waterbusplein	0	-1.009	0	0	0	0
Reserve strategische investeringen	0	0	0	0	0	0
Reserve effecten nalatenschap	-12	-16	-16	-16	-16	-16
Reserve Sociaal Domein	-102	-271	0	0	0	0
Tijdelijke bestemmingsreserve omgevingswet	-25	0	0	0	0	0
Reserve boekwaarde zwembad de Louwert	-124	0	0	0	0	0
Tijd.bestemm.reserve groen	-400	-425	-425	0	0	0
Tijd.bestemm.reserve scholenbouw fase 1	0	-93	-81	-70	-58	-47
Reserve groot onderhoud zwembad	0	0	0	0	0	0
Best.reserve beheerskosten startersleningen	-84	0	0	0	0	0
Onderhoudsreserve MOP openbare gebouwen	-31	-10	0	0	0	0
Frictiekosten regionale samenwerking	-219	0	0	0	0	0
Bestemm.reserve lokale demografische groei	-15	0	0	0	0	0
Bestemmingsreserve Waalhof	-59	0	0	0	0	0
Bestemmingsreserve duurzaamheid	0	0	0	0	0	0
Bestemmingsreserve Grotenoord Veerweg	-39	-10	0	0	0	0
Bestemmingsreserve riolering	0	0	0	0	0	0
Reserve Organisatieontwikkeling	0	0	-150	-150	0	0
Egalisatiereserve begraafplaatsen	-71	-194	-122	-57	0	0
Egalisatiereserve wegbeheer	-145	-130	-130	0	0	0
Egalisatiereserve onderhoud openbare verlichting	0	0	0	0	0	0
Egalisatiereserve baggeren	0	-1	-149	0	-7	0
Reserve Bovenwijkse voorzieningen	-357	0	0	0	0	0
Totaal onttrekkingen	-4.758	-6.346	-1.468	-408	-196	-141
Per saldo	18.462	-5.086	-1.278	-162	-84	99

Overzicht incidentele baten en lasten

Voor de beoordeling van de meerjarige financiële positie is het belangrijk om inzicht te hebben in de incidentele baten en lasten. Dit zijn posten die niet langer dan 3 jaar in de begroting zijn opgenomen. Structurele lasten dienen gedekt te worden door structurele baten.

In navolgende tabel zijn de incidentele baten en lasten (korter dan 4 jaar) opgenomen met een ondergrens van € 50.000.

Tabel 6

(bedragen x € 1.000)

Incidentele baten					Incidentele lasten				
Omschrijving	2022	2023	2024	2025	Omschrijving	2022	2023	2024	2025
Programma 1 - Sociaal, Welzijn en Educatie					Programma 1 - Sociaal, Welzijn en Educatie				
Bijdrage uit de tijdelijke reserve scholenbouw fase 1	81	70	58	47	Storting in reserve groot onderhoud zwembad	111	111	111	111
Programma 2 - Ruimtelijke ordening, Economie en Wonen					Programma 2 - Ruimtelijke ordening, Economie en Wonen				
	0	0	0	0	Regelanalist omgevingswet	32	16	0	0
Programma 3 - Buitenruimte					Programma 3 - Buitenruimte				
Onttrekking uit reserve Groen	425	0	0	0	Bomensnoei	200	0	0	0
Onttrekking uit reserve begraafplaatsen	122	57	0	0	Milieubeheer sportvelden	20	0	0	0
Onttrekking uit reserve wegbeheer	130	0	0	0	Actualisatie bestek groen	188	125	63	0
Onttrekking uit reserve baggeren	149	0	7	0	Renoveren plantvakken	225	0	0	0
					Storting in reserve baggeren	0	80	1	129
					Groot onderhoud ponton waterbus	334	0	0	0
Programma 4 - Veiligheid, dienstverlening, bestuur en middelen					Programma 4 - Veiligheid, dienstverlening, bestuur en middelen				
Onttrekking algemene reserve	276	0	0	0	Toevoeging algemene reserve	33	14	0	0
Onttrekking reserve grondbedrijf	0	0	39	0	Traineeprogramma	150	150	0	0
Onttrekking reserve spoorfonds	16	16	16	16	SCD-ICT verandert	276	0	0	0
Onttrekking organisatieontwikkeling	150	150	0	0	1 FTE omgevingsplannen	86	86	64	0
Totaal	1.349	293	120	63	Totaal	1.655	582	239	240
Per saldo incidentele baten	-306	-289	-119	-177					

Toelichting

Baten:

De kapitaallasten van de scholenbouw, fase 1, worden in 2021, 2022 en 2023 gedekt uit de daarvoor bij KN2020 ingestelde reserve.

De kosten voor bomensnoei en renoveren plantvakken worden gedekt door de onttrekkingen uit de tijdelijke bestemmingsreserve groen.

Tot 2023 kan het tekort bij de begraafplaats (deels) gedekt worden uit de reserve begraafplaatsen. De reserve wordt daarna opgeheven.

Kosten van ICT verandert komen ten laste van de algemene reserve.

Conform het vastgestelde beleidsplan wegen 2013 word er in 2022 € 130.000 onttrokken uit de reserve wegbeheer.

De tekorten/overschotten bij baggeren worden verrekend met de egaliseringsreserve baggeren. In de raad van 1 december 2016 is besloten de spoorfonds reserve tot en met 2027 te bestemmen voor incidentele subsidies i.h.k.v. de subsidieverordening Familie Spoor- fonds.

Reserve organisatie ontwikkeling met als doel het dekken van een traineeprogramma in 2022 en 2023.

Lasten:

Om toekomstige kosten voor groot onderhoud van het zwembad te dekken uit deze reserve wordt jaarlijks een toevoeging gedaan aan de reserve groot onderhoud zwembad.

In 2022 en 2023 is een regelanalist nodig voor de Omgevingswet.

De kosten voor bomensnoei en renoveren plantvakken worden gedekt door de ontrekkingen uit de tijdelijke bestemmingsreserve groen.

In 2021 en 2022 is incidenteel geld vrijgemaakt voor de sportvelden om aanpassingen te kunnen uitvoeren ten gevolge van de zorgplicht vanuit de Wet Milieubeheer.

De extra budgetten toegekend aan groen nemen geleidelijk af. Bij de kadernota 2023 zal er structurele dekking gevonden moeten worden.

In 2022 wordt groot onderhoud gepleegd plus constructieve aanpassing van de ponton van de waterbus.

De lasten van het traineeprogramma in 2022 en 2023 worden gedekt door de reserve organisatie ontwikkeling.

De kosten van het project "ICT verandert" komen ten laste van de algemene reserve.

Er is tijdelijk extra capaciteit nodig voor het omzetten van het 'omgevingsplan van rechtswege' naar een 'omgevingsplan nieuwe stijl'.

Structurele mutaties reserves

Omdat de financiële positie van de gemeente in gevaar zou kunnen komen wanneer structurele lasten uit een reserve worden gedekt, wordt vanaf 2013 een overzicht van de structurele onttrekkingen uit reserves voorgeschreven.

Een onttrekking aan een reserve moet gezien worden als een incidentele baat, omdat een reserve op termijn uitgeput is.

Tabel 7

(bedragen x € 1.000)

Structurele onttrekkingen aan reserves					Structurele toevoegingen aan reserves				
Omschrijving reserve	2022	2023	2024	2025	Omschrijving reserve	2022	2023	2024	2025
Programma 1 - Sociaal, Welzijn en Educatie					Programma 1 - Sociaal, Welzijn en Educatie				
Programma 2 - Ruimtelijke ordening, economie en wonen					Programma 2 - Ruimtelijke ordening, economie en wonen				
Programma 3 - Buitenruimte					Programma 3 - Buitenruimte				
Reserve kapitaallasten invest.MN - Antoniuslaa	55	56	58	59					
Reserve kapitaallasten invest.MN - Noordeinde	18	18	18	19					
Programma 4 - Veiligheid, dienstverlening, bestuur en middelen					Programma 4 - Veiligheid, dienstverlening, bestuur en middelen				
Totaal	73	74	76	78	Totaal	0	0	0	0

In de tabel worden zowel de toevoegingen als de onttrekkingen weergegeven. Om een eventueel risico van uitputting van de reserve en ongedekte structurele lasten te duiden, zijn alleen de structurele onttrekkingen van belang.

Toelichting

Onttrekkingen

Er zijn structurele onttrekkingen om de afschrijvingslasten te dekken van het krediet Antoniuslaan vanuit de reserve kapitaallasten Antoniuslaan.

Er zijn structurele onttrekkingen om de afschrijvingslasten te dekken van het krediet Noordeinde vanuit de reserve kapitaallasten Noordeinde.

Investeringsen

In navolgend overzicht staan de investeringen getotaliseerd naar economisch en maatschappelijk nut en naar programma voor de jaren 2022-2025.

In het raadsbesluit over deze meerjarenbegroting wordt verzocht de routine- en vervangingsinvesteringen voor het dienstjaar beschikbaar te stellen. Ook wordt verzocht de kredieten voor 2021 beschikbaar te stellen zoals aangegeven in het GRP 2019-2023, het MOP, het beleidsplan openbare verlichting en het Beheer en onderhoudsplan oeverbescherming.

Tabel 8

Meerjarig Investeringsplan

(bedragen x 1.000)

Omschrijving investering	raadsbesluit	2022	2023	2024	2025
<u>INVESTERINGEN MET ECONOMISCH NUT</u>					
Programma 1 - Sociaal, Welzijn en Educatie					
Diverse investeringen Sporthal De Ridderhal	MOP2017-2026	-	-	-	-
Investering Sporthal Sophiahhal	MOP2017-2026	-	-	-	-
Investeringen Centrum Bekesteijn - KOPV en gymzaal	MOP2017-2026	-	-	-	-
Terreinverharding Kinderopvang Vlindertuin	MOP2017-2026	-	-	-	-
Vervangen schuifdeuren Cult.centrum Cascade	MOP2017-2026	-	-	-	-
Dakbedekking en inbraakalarm Baxhuis	MOP2017-2026	-	-	-	-
Totaal programma 1		-	-	-	-
Programma 3 - Buitenruimte					
Vervangen riolering	GRP2019-2023	896	896	1.896	1.896
Gemalen - vervanging EM	GRP2019-2023	39	61	160	160
Drukriolering-pompunits - vervanging EM	GRP2019-2023	35	35	35	35
Tegengaan grondwateroverlast - aanleg voorzieningen	GRP2019-2023	25	75	25	25
Vervangen armaturen	BOV2020-2024	121	166	192	234
Vervangen lichtmasten	BOV2020-2024	8	21	10	20
BOP Oeverbescherming	BOP2018-2026	71	71	71	71
Totaal programma 3		1.195	1.325	2.389	2.441
Programma 4 - Veiligheid, dienstverlening, bestuur en middelen					
Vervangen aggregaat Gemeentehuis	MOP2017-2026	-	-	-	-
Vervangen liften Gemeentehuis	MOP2017-2026	-	-	-	-
Gem.huis: Bureaustoelen 2022		60	-	-	-
Totaal programma 4		60	-	-	-
Totaal investeringen met een economisch nut		1.255	1.325	2.389	2.441
<u>INVESTERINGEN MET MAATSCHAPPELIJK NUT</u>					
Geen nieuwe investeringen					
TOTAAL INVESTERINGEN		1.255	1.325	2.389	2.441

Reserves en voorzieningen

In navolgend overzicht wordt de omvang van de reserves en voorzieningen in meerjarig perspectief gepresenteerd.

Tabel 9

<u>Meerjarenoverzicht reserves en voorzieningen</u>							
	B2021		B2022		B2023	B2024	B2025
Naam Reserve of Voorziening	saldo	Vermeer-	Vermin-	saldo	saldo	saldo	saldo
	31-12-2021	deringen	deringen	31-12-2022	31-12-2023	31-12-2024	31-12-2025
ALGEMENE RESERVES							
Algemene Reserve (incl Eneco)	18.614.321	33.123	276.000	18.371.444	18.385.098	18.385.098	18.385.098
<i>Algemene reserve projecten</i>	0			0	0	0	0
Algemene reserve Grondbedrijf	3.326.831			3.326.831	3.326.831	3.287.830	3.287.830
<i>Algemene reserve Eneco (oud)</i>	0			0	0	0	0
Totaal algemene reserves	21.941.152	33.123	276.000	21.698.275	21.711.929	21.672.928	21.672.928
BESTEMMINGSRESERVES							
Reserve strategische investeringen	6.500.000			6.500.000	6.500.000	6.500.000	6.500.000
Nalatensch. mw. Spoor-v.Tichelt	73.590		16.318	57.272	40.954	24.636	8.318
Reserve Sociaal Domein	532.731			532.731	532.731	532.731	532.731
Tijd.bestemm.reserve omgevingswet	195.983			195.983	195.983	195.983	195.983
Reserve groot onderhoud zwembad	232.375	110.771		343.146	453.917	564.688	675.459
Tijd.bestemm.reserve groen	425.000		425.000	0	0	0	0
Tijd.bestemm.res.scholenbouw F1	271.000		81.375	189.625	119.875	61.750	15.250
Tijdelijke bestemmingsreserve IHP	6.700.000			6.700.000	6.700.000	6.700.000	6.700.000
reserve organisatie ontwikkeling	300.000		150.000	150.000	0	0	0
Onderhoudsreserve MOP Openbare gebouwen	437			437	437	437	437
Reserve lokale demografische groei	256.155			256.155	256.155	256.155	256.155
Reserve Waalhof	6.105			6.105	6.105	6.105	6.105
Reserve duurzaamheid	250.000			250.000	250.000	250.000	250.000
Reserve Grotenoord-Veerweg	1.221.473			1.221.473	1.221.473	1.221.473	1.221.473
Bestemmingsreserve riolering	1.000.000			1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000
Beklemd reserves:							
Reserve kapitaallasten invest.MN - Antoniuslaan	2.927.422		55.345	2.872.077	2.815.626	2.758.046	2.699.314
Reserve kapitaallasten invest.MN - Noordeinde	1.406.622		17.726	1.388.896	1.370.816	1.352.374	1.333.563
Reserve kapitaallasten invest.MN - Waterbusplein	0			0	0	0	0
Totaal bestemmingsreserves	22.298.891	110.771	745.764	21.663.898	21.464.070	21.424.376	21.394.786
EGALISATIERESERVES							
Egalisatiereserve begraafplaatsen	179.132		122.310	56.822	0	0	0
Egalisatiereserve wegbeheer	1.656.129		129.950	1.526.179	1.526.179	1.526.179	1.526.179
Egalisatiereserve baggeren	181.761		148.902	32.859	112.650	106.945	236.211
Totaal egalisatiereserves	2.017.022	0	401.162	1.615.860	1.638.829	1.633.124	1.762.390
Totaal Reserves	46.257.066	143.894	1.422.926	44.978.034	44.814.829	44.730.429	44.830.105
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's							
Voorziening onderhoud begraafplaats	68.802	89.000	46.683	111.119	110.005	157.235	91.167
Voormalig personeel	1.239.547		50.000	1.189.547	1.139.547	1.089.547	1.039.547
Voorziening riolering	5.924.358	282.867	0	6.207.225	6.594.832	6.910.456	7.264.799
Totaal Voorzieningen	7.232.707	371.867	96.683	7.507.891	7.844.384	8.000.003	8.304.346
Totaal Reserves en Voorzieningen	53.489.773	515.761	1.519.609	52.485.925	52.659.213	52.730.432	53.134.451

Geprognoteerde balans

Tabel 10

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Realisatie 31-12-20	Begroting 31-12-21	Begroting 31-12-22	Begroting 31-12-23	Begroting 30-12-24
Activa					
Vaste activa:					
Immateriële vaste activa	3.683	6.101	5.999	5.892	5.743
Materiële activa	81.003	85.552	88.356	91.453	95.697
Financiële vaste activa	6.340	5.541	5.457	5.373	5.287
Vlottende activa:					
Voorraden	79.245	55.946	39.488	23.787	16.003
Liquide middelen uitzettingen < 1 jr	13	1.000	1.000	1.000	1.000
Overlopende activa	7.759	6.000	6.000	6.000	6.000
	1.255	3.000	3.000	3.000	3.000
Totale activa	179.298	163.140	149.300	136.504	132.730
Passiva					
Vaste passiva:					
Eigen vermogen:					
- Algemene reserve	32.307	21.941	21.698	21.712	21.673
- Bestemmingsreserves	19.016	24.316	23.280	23.103	23.157
- resultaat	389				
Voorzieningen	5.635	7.233	7.508	7.844	8.304
Langlopende leningen (bestaande portefeuille)	101.750	76.375	59.417	41.958	26.500
Nog aan te trekken langlopende leningen	0	15.500	15.500	15.500	15.500
Totaal vaste passiva	159.098	145.365	127.403	110.118	95.134
Vlottende passiva:					
Kortlopende leningen	15.758	11.775	15.897	20.387	31.595
Overige vlottende passiva	4.238	6.000	6.000	6.000	6.000
Totaal passiva	179.094	163.140	149.300	136.504	132.730

Debt ratio 68% 67% 65% 61% 60%

In navolgend overzicht wordt de ontwikkeling van de financiering weergegeven. Dit geeft een beeld van het financieringstekort c.q. -overschot.

Tabel 11

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Begroting 31-12-20	Begroting 31-12-21	Begroting 31-12-22	Begroting 31-12-23	Begroting 30-12-24
vaste activa	91.026	97.194	99.812	102.717	106.727
voorraden / onderhanden werk	79.245	55.946	39.488	23.787	16.003
AF					
eigen vermogen	-51.713	-46.257	-44.978	-44.815	-44.830
vreemd vermogen	-107.385	-99.108	-82.425	-65.303	-50.304
Financieringstekort	11.173	7.775	11.897	16.387	27.595

Tabel 12

EMU-saldo begroting 2022-2025

(bedragen x € 1.000)

	2021	2022	2023	2024	2025
	Tot en met kadernota				
1 Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves - is negatief een + is positief saldo	5.281	1.062	13	-134	-181
-/- 2 Mutatie (im)materiële vaste activa	10.867	-1.312	-959	135	162
+/+ 3 Mutatie voorzieningen	497	275	336	312	238
-/- 4 Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	-21.880	-16.533	-15.753	-7.825	-8.161
-/- 5 Verwachte boekwinst/verlies bij de verkoop van financiële vaste activa en (im)materiële vaste activa, alsmede de afwaardering van financiële vaste activa	0	0	0	0	0
Berekend EMU-saldo	16.791	19.182	17.061	7.868	8.056